

Розробник – Аристова Людмила Сергіївна, доцент кафедри музичного мистецтва Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського, доктор філософії в галузі освіти, доцент, автор Видавничого дому «Освіта».

Освітня програма **«Словесні методи на уроках музичного мистецтва та інтегрованого курсу «Мистецтво»»** розроблена на основі типової освітньої програми організації і проведення підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладами післядипломної педагогічної освіти, з урахуванням сучасної державної освітньої політики, концепції «Нової української школи», згідно з чинними Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та Порядком підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (Постанова КМУ від 21 серпня 2019 р. № 800 зі змінами та доповненнями від 27 грудня 2019 р. № 1133).

Освітню програму побудовано з урахуванням базових компетентностей вчителя мистецьких дисциплін: професійно-педагогічних (мистецьких), загальнокультурних, соціально-громадянських, мовно-комунікативних, психологічно-фасилітативних, підприємницьких та інформаційно-цифрових. Зокрема:

– професійно-педагогічна (мистецька) компетентність – вільне володіння музичним інструментом (фортепіано, баян, акордеон, гітара тощо), вільне володіння голосом; обізнаність із новітніми науково обґрунтованими відомостями з педагогіки мистецтва, психології, методики викладання музичного мистецтва, інтегрованого курсу «Мистецтво», інноватики для створення освітньо-розвивального середовища, що сприяє естетичному розвитку учнів; здатність до продуктивної професійної діяльності на основі розвиненої педагогічної рефлексії відповідно до провідних ціннісно-світоглядних орієнтацій, вимог педагогічної етики та сучасних викликів;

– загальнокультурна компетентність – здатність розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва, усвідомлення власної національної ідентичності як підґрунтя відкритого ставлення та поваги до розмаїття культурного вираження інших;

– соціально-громадянська компетентність – розуміння сутності громадянського суспільства, володіння знаннями про права і свободи людини, усвідомлення своєї причетності до громадянського суспільства через розуміння своєї національної ідентичності завдяки пізнанню українського мистецтва в контексті світового, зокрема, через вивчення народних традицій, мистецтва рідного краю, здобутки світового значення, створені українськими митцями; дбайливе ставлення до власної культури і надбання чужих культур, повага до прав і свобод людини, зокрема до свободи слова і думки, самовираження через мистецтво, усвідомлення потреби сприйняття оригінального твору та засудження плагіату, здатність сприймати твори мистецтва як форму самовираження людини, на яке вона має право, критично аналізувати та оцінювати твори мистецтва та мистецькі явища сучасності, взаємовпливи між мистецтвом та розвитком демократії в суспільстві, співпрацювати в групі та колективно для виконання твору;

– мовно-комунікативна компетентність – володіння системними знаннями про норми і типи педагогічного спілкування в процесі організації колективної та індивідуальної діяльності, вміння вислуховувати, відстоювати власну позицію, використовуючи різні прийоми розміркувань та аргументації, розвиненість культури професійного спілкування, здатність досягати педагогічних результатів засобами продуктивної комунікативної взаємодії (відповідних знань, вербальних і невербальних умінь і навичок залежно від комунікативно-діяльнісних ситуацій);

– психологічно-фасилітативна компетентність – усвідомлення ціннісної значущості фізичного, психічного і морального здоров'я дитини, здатність сприяти творчому становленню школярів та їхній індивідуалізації;

– підприємницька компетентність – вміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення як власного соціального статусу та добробуту, так і розвитку суспільства і держави; здатність визначати і оцінювати свої сильні і слабкі сторони; конструктивна співпраця у команді, відповідальність за особистий і колективний результат;

– інформаційно-цифрова компетентність – здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства.

Педагоги/науково-педагогічні працівники курсів підвищення кваліфікації «Словесні методи на уроках музичного мистецтва та інтегрованого курсу «Мистецтво»» отримають знання, вміння та навички.

Очікувані результати навчання:

Знання і розуміння	<ul style="list-style-type: none"> – сучасних тенденцій мистецької освіти; – особливостей процесів викладання і навчання музичного мистецтва/інтегрованого курсу «Мистецтва» початкової та основної школи; – сутності основних механізмів функціонування і реалізації компетентнісної парадигми навчання.
Розвинені вміння	<ul style="list-style-type: none"> – організовувати мистецьку педагогічну діяльність на компетентнісних засадах (прогнозування, проєктування, оцінювання, тощо); – навчання учнів, використовуючи сучасні словесні методи і прийоми навчання; – діагностувати освітній процес і складати індивідуальні маршрути.
Диспозиції (цінності, ставлення)	<ul style="list-style-type: none"> – дитиноцентризм, цінність особистості; – готовність до змін, гнучкість, постійний професійний розвиток; – рефлексія власної професійної практики.

Вид підвищення кваліфікації: навчання за програмою підвищення кваліфікації (участь у вебінарі з підсумковим опитуванням).

Мета: підвищення методичного та практичного рівнів професійної компетентності вчителів музичного мистецтва для впровадження інтегрованого курсу «Мистецтво» в початковій та основній школі.

Цільова аудиторія

Педагогічні працівники закладів освіти різних типів і форм власності Мистецької освітньої галузі, вчителі музичного мистецтва та інтегрованого курсу «Мистецтво».

Напрямок: розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій).

Огляд: Метод навчання є одним із найважливіших елементів освітнього процесу, який сприяє оволодінню учнями змістом навчального предмету «Музичне мистецтво», інтегрованого курсу «Мистецтво», управлінню їх навчальної діяльності тощо. Реалізація змістових ліній на уроці потребує від педагогів мистецтва перегляду методів, добору найефективніших, що відповідають віку дітей і особливостям вивчення мистецтва.

Словесні методи навчання – джерелом знань є усне або друковане слово. До них належать: розповідь, пояснення, бесіда, обговорення, вербалізація змісту художніх творів, робота з підручником. Впровадження словесних методів на уроках мистецького спрямування сприяє формуванню в учнів таких компетентностей: інформаційно-пізнавальної, інформаційно-комунікаційної, креативної, художньо-комунікативної, загальнокультурної, комунікативної, соціальної.

Словесні методи займають лідерську позицію в системі методів навчання, тому що, вони дозволяють у короткий (стислий) строк передати великий за обсягом інформаційний матеріал, поставити проблеми, вказати шлях їх рішення, зробити висновки.

Завдання:

- ознайомлення з сучасними підходами до викладання інтегрованого курсу «Мистецтво»/ музичне мистецтво;
- оволодіння знаннями, уміннями і навичками, методами і прийомами, спрямованими на формування у учнів інформаційно-пізнавальної, інформаційно-комунікаційної, креативної, художньо-комунікативної, загальнокультурної, комунікативної, соціальної компетентностей;
- розгляд методичних прийомів роботи з підручником, які допомагають більш ефективно побудувати освітній процес на уроці;
- репрезентація прикладів практичних прийомів («Баскетметод. Мистецький лабіринт», «Семантична карта», «Спрямоване читання», «Читання з маркуванням тексту» тощо);
- розвиток методичної компетентності у вчителів мистецьких дисциплін, уміння конструювати педагогічні ситуації та знаходити способи їхнього розв'язання;

Обсяг (тривалість) навчання: 2 години/0,06 кредиту Європейської кредитної трансфернонакопичувальної системи (ЄКТС).

Форма (форми) навчання: дистанційна.

Педагог здійснює навчання самостійно онлайн (переглядає вебінар та навчальне відео, опрацьовує навчальні матеріали, виконує тестові завдання й надсилає звіти); за потребою, в будь-який момент звертається за консультацією до автора програми.

Схвалений тьютором індивідуальний підсумковий звіт про виконання практичного завдання є підставою для зарахування годин підвищення кваліфікації. У разі відхилення індивідуального звіту педагогічний працівник доопрацьовує курс і надсилає звіт повторно.

Терміни навчання

Після ознайомлення з теоретичним матеріалом і практичним рекомендаціями учителі матимуть 14 календарних днів на виконання практичних завдань. Таким чином кожен вчитель зможе самостійно обирати час і темп навчання, за потреби отримати консультацію автора програми.

Рекомендована література

Основна:

1. Аристова Л. С. Реалізація змістової лінії «Сприймання та інтерпретація мистецтва» в курсі «Мистецтво. 1 клас». // Мистецтво та освіта. Науково-методичний журнал. К. : «Педагогічна думка». №3 (89), 2018. С. 11 – 14.

2. Аристова Л. С. Методика музичного навчання та виховання. Навчально-методичний посібник. Миколаїв: Іліон, 2018.

3. Аристова Л. С. Словесні методи на уроках музичного мистецтва та інтегрованого курсу «Мистецтво». // Мистецтво та освіта. Науково-методичний журнал. К. : «Преса України», 2019. № 3 (93). С.10 – 16.

4. Кроуфорд А., Саул В., Метьюз С., Макінстер Д. Технології розвитку критичного мислення учнів / Наук. ред., передм. О. І. Пометун. К. : Вид-во «Плеяди», 2006. 220 с.

Додаткова:

1. Калініченко О. В., Аристова Л. С. Мистецтво підручник інтегрованого курсу для 1 класу закладів загальної середньої освіти. Київ : Вид. дім «Освіта», 2018. 112 с.

2. Калініченко О. В., Аристова Л. С. «Мистецтво» підручник інтегрованого курсу для 2 класу закладів загальної середньої освіти. Київ : Вид. дім «Освіта», 2019. 112 с.

3. Калініченко О. В., Аристова Л. С. Мистецтво : підручник інтегрованого курсу для 3 класу закладів загальної середньої освіти. Київ : Вид. дім «Освіта», 2020. – 128 с.

4. Аристова Л. С., Сергієнко В. В. Музичне мистецтво : підруч. для 4 кл. загальноосвіт. навч. закладів (укр. мов.). К. : Видавничий дім «Освіта», 2015. – 128 с.

5. Масол Л. М., Аристова Л. С. Музичне мистецтво: підруч. для 7 кл. для загальноосвіт. навч. закладів (укр. мов.). Харків : СИЦІЯ, 2015. – 144с.

Інформаційні ресурси:

1. <http://www.yakistosviti.com.ua/uk/Mistetstvo-1-klas>
2. <https://youtu.be/JAPIUffWsVI>
3. https://www.youtube.com/watch?v=m830anvZK_4
4. <https://youtu.be/4B5dSxeefbo>
5. <https://youtu.be/eNfOOKrLFhs>
6. <https://youtu.be/DLLZwh-4MIs>
7. <https://youtu.be/1WL6pJ7wLMk>
8. <https://youtu.be/39iwNgg5WAw>
9. <https://www.youtube.com/watch?v=jZez9MTyTE0>

Вартість навчання

Інформація щодо вартості курсу підвищення кваліфікації та інших умов навчання розміщена на сайті <http://www.osvita-dim.com.ua/> у розділі «Підвищення кваліфікації вчителів».

Документ про результати навчання

Сертифікат видається суб'єкту підвищення кваліфікації в електронному вигляді після успішного завершення курсу. Здійснюється онлайн-реєстр виданих сертифікатів з відповідними відомостями підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, зазначеною кількістю академічних годин – **2 год.**